

Sensatiezucht kou-berichten wekt verzet meteorologen

Van onze medewerker
Kees Floor

DE BILT

De snijdende oostenwind van deze week maakt het voor het gevoel bitter koud. Weerkundigen maken gebruik van de zogeheten 'gevoelstemperatuur' om aan te geven hoe koud het aanvoelt. Het werken met gevoelstemperaturen staat het laatste jaar echter steeds meer ter discussie, vooral bij meteorologen in de VS. Met name het uit sensatiezucht steeds weer in het extreme trekken van de gevoelstemperatuur wordt onaanvaardbaar geacht.

Wat wordt er nu precies bedoeld met gevoelstemperatuur? Hoewel het bijvoorbeeld op de meeste plaatsen slechts matig vriest, doet het veel kouder aan. Zo stond er woensdagochtend op de Waddeneilanden bij 6 graden vorst een harde oostenwind, windkracht 7, wat overeenkomst met een gevoelstemperatuur van min 20 graden. Be-doeld wordt dat het onder die omstandigheden door de harde wind even koud aanvoelt als bij 20 graden vorst en een meer gebruikelijke waarde voor de snelheid van de wind.

Het schermen met gevoelstemperatuur kan echter verwarring zaaien en gebruikers op het verkeerde been zetten, stellen de critici. Een voorbeeld: de werkzaamheid van antivriesvloeistof is gegarandeerd tot min 17 graden. Kun je op de Waddeneilanden je auto buiten laten staan, nu de gevoelstemperatuur daar min 20 bedraagt? Het blijkt dat dit inderdaad kan; het vriest er immers slechts een graad of 9 en de harde wind maakt alleen maar dat auto en koel- of reinigingsvloeistof sneller die temperatuur aannemen. De gevoelstemperatuur is er uitsluitend voor de mens, die de afkoelingsnelheid van de onbeschermde huid van gezicht of handen, in een getal wil uitdrukken.

De recente bezwaren van meteorologen zijn echter niet zozeer gericht tegen dit vrij onschuldige verkeerde gebruik. Vooral het uit sensatiezucht steeds weer in het extreme trekken van de gevoelstemperatuur wordt onaanvaardbaar geacht.

De Amerikaanse meteoroloog Kessler vindt dat door het werken met extreme gevoelstemperaturen

De gladheid brengt een vrouw in Numansdorp in de problemen. Vooral in het zuiden van het land ondervond het verkeer woensdagochtend grote hinder van de ijzel.

FOTO MARTIJN BEEKMAN

25/1/96

een nodeloze scheidslijn wordt getrokken tussen mens en leefomgeving, waarbij 'moedertje' natuur wordt afgeschilderd als een boosaardige vijand.

Kessler en andere kritische weerkundigen staan niet afwijzend tegen het op een verantwoorde wijze informeren en waarschuwen van het publiek voor bedreigende kou. Een veelbelovende aanpak is die

van biometeorologen Shacham en Brauner uit Israël. Zij gaan uit van de temperatuur van de huid. Zolang deze niet afkoelt tot onder nul is er geen gevaar. Ongeacht de wind blijken we de huid tot bij 7 of 8 graden vorst nog voldoende op temperatuur te kunnen houden; pas daarna bestaat er gevaar voor bevrozing.

De afgelopen dagen was het in De Bilt weliswaar ronduit koud, maar

records voor de gevoelstemperatuur traden bij lange na niet op. Het bleef bij overwegend matige vorst en windkracht 4. Veel kouder waren bijvoorbeeld 14 januari 1987 en 31 december 1978 met twaalf graden vorst en veel meer wind. Onder dergelijke omstandigheden kunnen zich vooral 's nachts of bij bewolkt weer in enkele minuten bevrozingsverschijnselen voordoen.